

Recenzja osiągnięcia artystycznego i aktywności artystycznej Pani dr Katarzyny Gemborys

Uchwałą Rady ds. stopni Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku nr. 42/2023 z dnia 15 listopada 2023 roku zostałem powołany w skład komisji habilitacyjnej z funkcją recenzenta w postępowaniu o nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki dr Katarzyny Gemborys, wszczętym w dniu 8 czerwca 2023 roku.

Recenzja powstała w oparciu o dostarczoną dokumentację w formie elektronicznej i papierowej:

- wniosek przewodni
- dane wnioskodawcy
- kopia dokumentu potwierdzającego uzyskanie stopnia doktora
- autoreferat
- wykaz osiągnięć
- portfolio ze wskazanym dziełem habilitacyjnym
- portfolio z dorobkiem artystycznym – wystawy indywidualne
- portfolio z dorobkiem artystycznym – wystawy zbiorowe
- portfolio z dorobkiem artystycznym – projekty i realizacje oraz udział w programach międzynarodowych
- portfolio z dorobkiem dydaktycznym
- portfolio z dorobkiem popularyzatorskim.

Recenzja sporządzona w oparciu o art. 219 ust 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj.: Dz. U. z 2023 r., poz. 742 z późniejszymi zmianami).

Pani Katarzyna Gemborys urodziła się _____ roku we Wrocławiu. W 2008 roku otrzymała dyplom magistra sztuki na kierunku Wzornictwa, specjalność Projektowanie Szkła na Wydziale Ceramiki i Szkła Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu. W 2016 roku na podstawie rozprawy doktorskiej pt. „Biżuteria ekstremalna – szkło w relacji z ciałem” oraz po złożeniu wymaganych egzaminów uzyskała stopień Doktora Sztuki w dziedzinie sztuk plastycznych w dyscyplinie sztuk projektowych nadany uchwałą Rady Wydziału Grafiki i Szkła Akademii Sztuk Pięknych im. E. Gepperta we Wrocławiu z dnia 29 stycznia 2016 roku. Promotorem była Pani prof. Barbara Zworska – Raziuk, a recenzentami prof. Jerzy Chodurski i prof. Sławomir Fijałkowski. W latach 2009 – 2010 odbyła staż w pracowni witrażu w Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu, na Wydziale Ceramiki i Szkła, na kierunku Konserwacji i Restauracji Ceramiki i Szkła. W 2011 – 2019 zajmuje stanowisko wykładowcy w Akademii Sztuki Trzeciego Wieku we Wrocławiu, realizuje program autorski – projektowanie szkła witrażowego w technice Tiffany’ego. W latach 2016 – 2017 zatrudniona na stanowisku w MFF Kwadrat: Szkoła Fotograficzna we Wrocławiu realizuje program autorski – podstawy kompozycji. 2016 – 2017 r. Dolnośląska Szkoła Wyższa we Wrocławiu, Wydział Nauk Społecznych i Dziennikarstwa, kierunek Media Kreatywne – zatrudniona na stanowisku wykładowcy, prowadzi zajęcia z podstaw grafiki użytkowej (program autorski). 2017 – 2018 r. – Wyższa Szkoła Humanistyczna we Wrocławiu, kierunek Architektura Wnętrz, zatrudniona na stanowisku wykładowcy, prowadzi zajęcia projektowe z zakresu projektowania ekspozycji oraz autoprezentacji (program autorski). Od roku 2017 do chwili obecnej jest zatrudniona na stanowisku adiunkta w Instytucie Przyrodniczo – Technicznym na Kierunku Architektura Wnętrz Akademii Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu, prowadzi autorskie programy dydaktyczne z zakresu pogłębiania percepcji i kreatywności w zawodach projektowych. Od 2013 do chwili obecnej zatrudniona w Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu: od 2017 roku do teraz zatrudniona na stanowisku asystenta, na kierunku Mediacji Sztuki, na Wydziale Rzeźby i Mediacji Sztuki i w Pracowni Słowa i Obrazu, w 2013 – 2017 na stanowisku asystenta w Pracowni Podstaw Projektowania na Wydziale Architektury Wnętrz, Wzornictwa i Scenografii w katedrze Architektury Wnętrz.

Osiągnięciem artystycznym stanowiącym podstawę ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego wskazanym przez autorkę jest „Pomiędzy/Inbetween” – cykl wydarzeń interdyscyplinarnych we współpracy z duetem „Celloice”, w składzie: sopran – Hanna Błachuta, wiolonczela – Kinga Chudzikowska.

Twórczość Pani Katarzyny Gemborys związana jest z materią szkła artystycznego. W latach 2013 – 2023 zorganizowała dwadzieścia jeden pokazów, wystaw indywidualnych w tym 13 po uzyskaniu stopnia doktora, przykładowo:

- 2014 r. – „Quaretto di Vetro”, Klub Muzyki i Literatury, Wrocław”;
- 2014 r. – „Biżuteria ekstremalna – szkło w relacji z ciałem” (zamknięcie przewodu doktorskiego), Muzeum ASP, Wrocław;
- 2017 r. „Leucht Kraft Biodynamischer Lichtmodule”, Galeria Spiegel, Minden, Niemcy;
- 2019 r. – „Zda/erzenie”, Galeria OKO, Centrum Sztuki w Oławie;
- 2021 r. – „Przenikania/Na pograniczu snu i jawy”, Synagoga pod Białym Bocianem, Wrocław;
- 2023 r. – „Mycelium” Galeria 1618 design, Wrocław.

Brała udział w siedemdziesięciu czterech wystawach zbiorowych i konkursach. W tym 56 po uzyskaniu stopnia doktora, dla przykładu:

- 2013 r. - „Zukunftsvisionen”, Goerlitz, Niemcy;
- 2015 r. – Paris Fashion Week – Polish Fashion Now, Paryż, Francja;
- 2016 r. – „Obszar Sensualne”, Arsenał Miejski, Wrocław;
- 2017 r. – „Poland Encounters”, Olendburg, Niemcy;
- 2018 r. – „6x6 Inch”, Rochester Contemporary Art Center, USA;
- 2019 r. – „International Biennale of Glass 2019”, Michell ART Gallery, Sofia, Bułgaria;
- 2020r. – „Zmysł”, Galeria Lipowa 3, Kraków;
- 2021 r. – „Głos Kobiet”, Galeria Yes, Poznań
- 2022 r. – „Ładne Rzeczy”, Galeria Sztuki w Legnicy, Legnica
- 2022 r. – „Design without borders”, Kiscell Museum, Budapeszt, Węgdy.

Ocena dorobków artystycznego Pani dr Katarzyny Gemborys

Autorka w swoich realizacjach ze szkła głęboko pochyla się w stronę natury, która jak można zauważyć fascynuje ją, podsuwa niebanalne, a czasami zaskakujące rozstrzygnięcia artystyczne. Jej dokonania twórcze przede wszystkim krążą wokół biżuterii, jak sama ją określa – ekstremalnej. Tworzy cykle, może lepiej pasuje określenie kolekcje. W roku 2013 tworzy – projektuje, realizuje kolekcję „Inflantki” – od razu na myśl przychodzi nam obraz Velasqueza „Panny Dworskie”. W realizacjach autorki nie widzimy obfitych sukien (krynolin), to raczej pretekst do stworzenia oryginalnych obiektów ze szkła, umieszczonych na biodrach modelek (panien dworskich), a może zapowiedź nowego trendu modowego. Równie nieoczekiwane rozwiązania Pani Katarzyna proponuje nam w zestawie zatytułowanym „Kokoshniks”, na który składają się szklane nakrycia głowy, inspirowane tradycyjnymi czepkami rosyjskimi. Trzeba zauważyć, że Pani Gemborys konsekwentnie rozwija swoje wizje i eksperymenty ze szklaną biżuterią, czego efektem jest realizacja przewodu doktorskiego, gdzie prezentuje kolekcję pt. „Biżuteria ekstremalna – szkło w relacji z ciałem”, jak pisze: „...zestaw siedmiu szklanych obiektów biżuteryjnych ilustrujących wewnętrzną drogę rozwoju osobistego w oparciu o filozoficzną postawę C.S. Pearson”. Dalej wypowiada się: „Te doświadczenia utwierdziły mnie w przekonaniu, iż biżuteria nie jest dla ciała, lecz ciało dla biżuterii.” Przyglądając się paniom „ubranym” w te biżuteryjne konstrukcje, mam wrażenie, że owe struktury starają się zawłaszczyć nosiciela, stworzyć z nim symbiotyczny organizm. Postawa ta będzie konsekwentnie rozwijała się w dalszych realizacjach artystycznych autorki.

Pani Katarzyna w swojej „szklanej” twórczości nie ogranicza się tylko i wyłącznie do biżuterii. Projektuje i realizuje lampy, które grupuje w serię „Ćmy”, (lampa stołowa, kinkiet, lampa wisząca, moduły świetlne. W 2018 roku, realizuje projekty stołów z serii „Babcie lato” i „Litera”. W 2019 roku stoliki kawowe „Szepty”. W 2021 roku realizuje serie „Phitoplankton” – szklanych obiektów rzeźbiarskich gdzie inspiracja naturą (pomijając tytuł) jest oczywista. Twory te sprawiają wrażenie wykrystalizowanych, odkrytych skamieniałości z dawno minionych epok geologicznych. Nie mam wątpliwości, że Autorka doskonale opanowała warsztat, którym posługuje się po mistrzowsku. Szkło jest jej żywiołem. Formy, które tworzy są na pierwszy rzut oka filigranowe, kruche a w rzeczywistości odporne na działania zewnętrzne, różnego rodzaju wibracje. Autorka używa szkła boro – krzemowego często nazywanego twardym lub laboratoryjnym. Kolejnym etapem drogi twórczej Pani Katarzyny jest cykl wydarzeń interdyscyplinarnych zatytułowanych „Pomiędzy/Inbetween”, który to autorka wskazała jako osiągnięcie artystyczne, stanowiące podstawę ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego. Wydarzenia te oparte są na wzajemnym przenikaniu się dziedzin: szkło artystyczne, słowo i dźwięk. Do współpracy Autorka zaprosiła duet „Celloice” w składzie: sopran

– Hanna Błachuta, wiolonczela – Kinga Chudzikowska. Pani Katarzyna objaśnia: „Do tej pory powstały dwie osłony: „Przenikania” (premiera 2.07.2021 r., miejsce – Synagoga Rutika w Dzierżoniowie i „Światłocienie” (premiera 4.06.2022 r. miejsce – Synagoga Rutika w Dzierżoniowie” w przygotowaniu „Fantasmagorie” (termin premiery 10.06.2023 r., miejsce: Synagoga Rutika w Dzierżoniowie. Do każdej z części zostały dopasowane utwory muzyczne wybitnych kompozytorów w unikatowych aranżacjach. I tak: w Przenikaniach jest to muzyka dziewiętnastowiecznych romantyków w Światłocieniach z okresu baroku, a w Fantasmagoriach – Fin de Siecle. Autorka pisze: „Opracowana przeze mnie warstwa wizualna szklane obiekty biżuteryjne, scala relacje między tymi odrębnymi dziedzinami sztuki.” Tu możemy wrócić do mocno akcentowanej przez autorkę więzi z naturą, jej obserwacją analizą. „...kierunkiem poszukiwań była rizomatyczna sieć połączeń i relacji w niej występująca.” Funkcjonowanie obiektów biżuteryjnych z muzyką, słowem to jedno zagadnienie, drugim równie istotnym, a może najważniejszym, jest symbiotyczne połączenie szklanej materii z żywą osobą. Formy, które zrealizowała Pani Katarzyna przypominają fragmenty egzoszkieletu, krystalicznego kośćca przenikającego przez tkaninę miękką, mycelium przerastającego nosiciela. Kształty szklanej biżuterii doskonale współgrają z anatomią osób w nią udekorowanych. Ubrania są „szyte” na miarę (o czym wspomina Twórczyni). Nasuwa się pytanie: czy jest to jeszcze biżuteria, która raczej kojarzy się z funkcją subtelnej upiększenia, podkreślenia urody, statusu osoby, która ma ją na sobie? Pani Katarzyna stworzyła niepowtarzalny, wielce interesujący świat szklanych obiektów. Znalazła dla nich wyjątkowe „żywe” zastosowanie. Niewątpliwie jej dokonania artystyczne związane z materią szkła wnoszą znaczny wkład w rozwój dyscypliny artystycznej, w której się wypowiedzi, a łącząc swoje działania z muzyką, słowem, ruchem tworzy nową jakość. Obiekty Jej autorstwa „żyją”, poruszają się, funkcjonują w rozmaitych przestrzeniach. Poprzez doskonałą świadomość tworzywa i swojego warsztatu Autorka sprawia, że możliwa staje się każda realizacja, nad którą pracuje. Mogę zaryzykować stwierdzenie, że przejęła władzę nad szkłem.

Wykaz dorobku

Pani Katarzyna w okresie 2013 – 2023 stworzyła wiele kolekcji szklanych obiektów biżuteryjnych, brosz, naszyjników, szklanych obiektów rzeźbiarskich. Zaprojektowała i wykonała lampy, stoły, stoliki. Przykładowo:

- 2018 r. – Tworzy stoły z serii „Babie Lato” oraz „Litera”, stoliki kawowe z serii „Szepty” we współpracy z pracownią stolarską Mariano De Ona Martinez z Wrocławia.

Przykładowo:

- 2016 r. – Projektuje i realizuje 4 lampiony dla firmy „Migot”;
- 2016 r. – Projekt i realizacja lamp „Ćmy” – lampa stołowa, kinkiet i lampa wisząca;
- 2018 r. – Projekt i realizacja 3 obiektów szklanych „Slavic Whispers”;
- 2020 r. – Projekt i realizacja serii „B, C, D” – obiektów inspirowanych gestami z języka migowego, szkło odlewane w formie, akrylowa włóczka;
- 2021 r. – Projekt i realizacja serii 3 naszyjników szklanych „On billshit”, grawerowane szkło, metal;
- 2023 r. – Projekt i realizacja kolekcji „Micellium” – kolekcja szklanej biżuterii składająca się z zestawu czterech brosz, dziesięciu pierścieni, dwóch wisiorków i pięć i pół pary zatyczek do uszu. Jest również projektantką wielu plakatów, katalogów do wydarzeń artystycznych. Wzięła czynny udział w sześciu międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych, przykładowo:
 - 2014 – 7 Festiwal Wysokich Temperatur, Międzynarodowa Konferencja Festiwalowa pt. „Wiele Kultur – Jeden Ogień”, prelekcja pt. „Anty – Biżuteria”, ASP Wrocław,
 - 2019 r. – „Technika – Sztuka – Nauka”, II Interdyscyplinarna Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Komunikacja w obszarach sztuki i nauki”, ASP Wrocław, premierowa prezentacja „Gry edukacyjnej Słowo i Obraz”, zespół redakcyjny pod przewodnictwem prof. Darii Mileckiej;
 - 2022 r. – Międzynarodowa Konferencja „Druk 3D, jako narzędzie kreatywnych rozwiązań w sztukach

wizualnych – konteksty.” Wystąpienie pt.: Działania multimedialne - połączenie szkła formowanego ręcznie na palniku gazowym z drukiem 3D.

Pani Gemborys od roku 2018 jest członkiem Związku Artystów Szkła, Wrocław. W latach 2018 – 2021 r., była członkinią Komisji Rewizyjnej ZAS, od 2021 wiceprezeską ZAS we Wrocławiu. W roku 2023 została członkinią Związku Polskich Artystów Plastyków, Okręg Wrocławski. W latach 2009 – 2010 odbyła staż w Pracowni Witrażu w Akademii Sztuk Pięknych im. E. Gepperta we Wrocławiu na Wydziale Ceramiki i Szkła na kierunku konserwacji i Restauracji Ceramiki i Szkła. W 2011 r. w ramach wolontariatu prowadzi zajęcia plastyczne z niepełnosprawną młodzieżą, Teatr Arka, Wrocław; 2013 – 2014 r. – wolontariat, zajęcia plastyczne prowadzone w ramach akcji organizacji Serve the City, z mieszkańcami Domu Pomocy Społecznej przy ul. Karmelkowej, Wrocław. Bierze udział w programach europejskich, przykładowo: W 2018 r. jest uczestnikiem szkolenia z zakresu Emisji i Higieny Głosu – uzyskanie certyfikatu. Szkolenie zrealizowane w ramach projektu Stawiamy na Kształcenie Praktyczne, współfinansowany w ramach programu POWER! (Europejski Program Operacyjny Widza Edukacja Rozwój).

- 2022 r. – uczestnictwo w kursie Technologie informatyczno – komunikacyjne w ramach pracy dydaktycznej dla osób z niepełnosprawnościami. Certyfikat w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i Państwa. Oś priorytetowa – szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju.

W okresie od 2018 r. do 2023 r. była promotorem 24 dyplomowych prac licencjackich w Akademii nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu oraz recenzentem 19 prac dyplomowych w tym 12 licencjackich i 7 magisterskich w ANS Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu i Akademii Sztuk Pięknych im. E. Gepperta we Wrocławiu.

W swojej pracy organizacyjnej w obu jednostkach pełniła wiele funkcji związanych z działaniami na rzecz studentów, środowiska społecznego, współpracy uczelni z otoczeniem. Uczestniczyła w wielu zespołach i komisjach. Przykładowo:

W ASP im. E. Gepperta we Wrocławiu:

- 2014 r. – członek komisji stypendialnej Wydziału Architektury Wnętrz i Wzornictwa
- 2018 r. – (obecnie) – koordynator do współpracy oświatowej
- 2021 r. – członek komisji rekrutacyjnej na studia I i II stopnia na rok akademicki 2021/2022
- 2022 r. – koordynator systemu Polon i ewaluacji Uczelni z ramienia Katedry Mediacji Sztuki

W Akademii Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa:

- 2021 r. – koordynator projektów POWER dla Kierunku Architektura Wnętrz
- 2021 r. – członek zespołu przygotowującego raport samooceny dla PKA z Kierunku Architektura Wnętrz
- 2022 r. – (obecnie) – koordynator Kierunku Grafika Użytkowa z Reklamą, przy Instytucie Przyrodniczo – Technicznym. Szczegółowy zapis Autorka zawarła w dokumentacji.

W latach 2013 – 2023 – w ramach wolontariatu była kuratorką i współkuratorką wystaw, sesji fotograficznych. Organizowała warsztaty artystyczne oraz pokazy.

Pani Katarzyna Gemborys za swoją pracę dydaktyczno – badawczą otrzymała w latach 20213 do 2022 roku wiele nagród rektora w różnych jednostkach akademickich przykładowo:

- 2018 – 2022 r. – Nagroda Rektora PWSZ im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu
- 2022 r. – Nagroda Rektora PUAS w Wałbrzychu
- 2022 r. – Nagroda Rektora ASP Wrocław, indywidualna II stopnia,

W powyższym okresie uzyskała również nagrody i wyróżnienia, za swoje osiągnięcia artystyczne, na międzynarodowych konkursach oraz wystawach, między innymi:

- The Contemporary Jewlry Exchange, 2020 – laureatka
- The Contemporary Jewlry Exchange, 2016 - laureatka
- Win the Future, Art Culture Funadation – laureatka

Pani Katarzyna Gemborys w swojej pracy dydaktycznej wyróżnia się zaangażowaniem i pasją pedagogiczną, jawi się nauczycielem czerpiącym z tradycji, a jednocześnie wprowadza nowe metody i techniki kształcenia. Do pracy z młodzieżą akademicką podchodzi z powagą i profesjonalizmem. Nie rozwijam wątku dydaktycznego, ponieważ autorka w sposób wyczerpujący i bogato ilustrowany opracowała tę część autoreferatu.

Konkluzja

Po wnikliwej analizie dorobku artystycznego i aktywności naukowej i artystycznej Pani dr Katarzyny Gemborys stwierdzam, że postawa twórcza, udział w życiu kulturalnym i Jej osiągnięcia artystyczne spełniają wszystkie wymogi ustawowe, zawarte w art. 219 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2023r. poz 742 z późn. zm.). Tym samym z przekonaniem popieram wniosek Pani doktor Katarzyny Gemborys o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

